

Ion, de Liviu Rebreanu - roman realist de tip obiectiv

Activitatea de nuvelist a romancierului Liviu Rebreanu a fost dublata de o intensa perioada de cat mai exacta documentare la fata locului (in satul natal Prislop-devenit in roman Pripas) si de elaborare a romanului, care a durat sapte ani, din 1913 pana in 1920.

Prima redctare de circa 300 de pagini s-a intitulat "Zestrea". Proiectul initial a fost abandonat si reluat de cateva ori, forma finala aparand cu titlul "Ion".

Primul roman publicat de Liviu Rebreanu (1920), "Ion" este considerat de criticul Eugen Lovinescu roman obiectiv: "cea mai puternica creatie obiectiva a literaturii romane" si de criticul Nicolae Manolescu roman doric: "iluzia vietii este mai presus de iluzia artei", acesta vazand in roman chiar si unele elemente naturaliste. Autorul insusi afirma "pentru mine arta inseamna creatie de oameni si de viata".

Avand ca trasteri amploarea actiunii, desfasurata pe mai multe planuri, conflictul complex, prezenta unor personaje numeroase si realizarea unei imagini ample asupra vietii, opera literara "Ion" apartine speciei literare romanul. Este roman de tip obiectiv prin specificul relatiei narator-personaj si al naratorului (omniscient, omniprezent). Se observa obiectivitatea, impersonalitatea naratorului, naratiunea la persoana a-III-a, atitudinea detasata in descriere, veridicitatea.

Proza realist-obiectiva se realizeaza prin naratiunea la persoana a-III-a, nonfocalizata. Viziunea "dindarat" presupune un narator obiectiv, detasat care nu se implica in faptele prezentate, lasa viata sa curga. Naratorul omniscient stie mai mult decat personajele sale, si omniprezent, dirijeaza evolutia lor ca un regizor universal. El plasmuieste traiectoriile existentei persoanelor conform unui destin prestabilit, cunoscand de la inceput finalul. De aceea textul contine de la inceput semne prevestitoare ale sfarsitului fiecarui personaj, care este o victima a fatalitatii: nu poate iesi din destinul lui (roman al destinului). Naratorul infatiseaza realitatea plasmuita nu ca pe o succesiune de evenimente imprezibile, accidentale ci ca pe un proces logic cu final explicabil si previzibil. Inlantuite temporal si cauzal, faptele sunt credibile, verosimile. Efectul asupra cititorului este de iluzie a vietii (veridicitate) si de obiectivitate.

Tema romanului este prezentarea problematii pamantului in conditiile satului ardelean de la inceputul secolului al XX-lea. Romanul prezinta lupta unui taran sarac pentru a obtine pamantul si consecintele actelor sale. Caracterul monografic al romanului orienteaza investigatia narativa spre diverse aspecte ale lumii rurale: obiceiuri legate de marile momente din viata omului (nasterea, nunta, inmormantare), relatii sociale generate de diferentele economice (stratificarea sociala) sau culturale (universul taranilor, universul intelectualitatilor rurale), relatii de familie. Tema centrala, posesiunea pamantului este dublata de tema iubirii. In plan simbolic, destinul protagonistului se plaseaza pe doua coordonate: Eros si Thanatos.

Criticul Nicolae Manolescu afirma ca "in centrul romanului se afla patima lui Ion, ca forma a instinctului de posesiune". De aceea nu problema pamantului o considera centrala, ci tema

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

destinului.

